

som, skønt det grænser op til Danmark og for mindre end en Menneskealder siden hørte under det danske Rige, dog er mere ukendt for de fleste danske end mange fremmede Lande og Folk, saa det gaar her som paa saa mange andre Omraader, at man ikke lægger Mærke til det, som ligger lige foran en. Bogen bør læses, ikke alene af den Grund, men ogsaa fordi den viser os et Billede af et ejendommeligt, afsondret Folk og en ikke mindre ejendommelig Natur, og fordi den tillige slaar det fast som en uomstødelig Kendsgerning, at et Lands Natur altid i Tidens Løb vil sætte et dybt og varigt Stempel paa det Folks Karakter, Sæder og Skikke, som bor i det. Forfatteren har, gennemgaaende med Held, givet en levende, jævn og anskuelig Skildring af Naturen og Folkelivet paa de Nord-Friske Øer, og da særlig paa Føhr og Amrom, hvor efter hans Mening frisk Sprog og friske Sæder findes mest ublandede. Man faar et Indtryk af, at alt, hvad der kan være af Interesse for Læseren, er taget med, og omend Stilen paa sine Steder er lidt knudret og bærer Præg af Forfatterens lange Ophold i England, saa kan dette dog ingenlunde siges at virke forstyrrende paa Fortællingen i dens Helhed. Det er heller ikke uden Interesse, at Forfatteren anslaa en historisk Stræng, naar han peger paa Frisernes Betydning for det engelske og derigennem for det amerikanske Folk som en af Mødrene til den anglo-amerikanske Stamme, der saaledes, som en anden Hejmdal med ni Mødre, synes at være sat til Vogter af Folkefriheden. At den friske Moder ikke har haft den ringeste Indflydelse, vil enhver, der kender Engländerne, let sé, ti man finder hos denne Nation Frisernes Hovedtræk: Selvstændighedsfølelse, Nationalstolthed, Energi og Egenkærlighed i en stærkt fremtrædende Grad. Det maa imidlertid siges til Forfatterens Ros, at det historiske direkte kun er meget let antydnet, medens det indirekte, gennem Skildringer af Folkelivet, gør sig gældende paa en uafviselig, men langt fra paatrængende Maade, og ved paa denne Maade at indflette det historiske i Skildringen, har Forfatteren, efter mit Skøn, undgaaet at gøre Bogen, om jeg saa maa sige, historisk tung. Men Bogen vil desuden have en særlig Interesse for Kvinderne, idet den viser os, hvad der er et Særsyn i vore Dage, et Folk, hvor Kvinden praktisk er ligestillet med Manden. Dette finder man kun hos ét Folk til, nemlig Amerikanerne, men hos dem vistnok i endnu højere Grad. Men vi faar tillige at sé en Slags Kvinder, som ere sjældne, og det kan ikke undre, at den friske Kvinde med sin rolige, koldblodige og energiske Karakter, parret med en ualmindelig Kraft og Arbejdsdygtighed, har kunnet erobre den Plads ved Mandens Side, som med Rette tilkommer en saadan levedygtig Kvinde. Jo flere slige Kvinder Danmark kan opfostre, jo snarere vil de komme til deres Ret.

Aug. A. Meyer.

De Veje som føre til Freden.

Af Emile de Laveleye.

(Fortsat.)

4. Ved at tilstaa fremmede de samme borgerlige Rettigheder som de indfødte, saaledes at Mennesket

overalt genfinder et Fædreland, og at en kosmopolitisk Broderlighedsfølelse, lidt efter lidt, træder i Stedet for den ensidige Nationalitet.

5. Ved at fremme Undervisning i de fremmede Sprog, i Geografi, i alt, hvad der kan give klar Forestilling om fremmede Landes Stilling. Det er, fordi Folkene ikke tilstrækkelig kender hinanden, at de gamle Fjendtligheder vedbliver at bestaa.

6. Ved at mangfoldiggøre de Bøger og de Kunstværker, som tjener til at fremelske Freden og vække Afsky for Krigen. Sog at udrydde dem, som vil vække Kærlighed til den.

7. Ved overalt at støtte hvad der kan styrke det repræsentative System, og ved at oghæve den udøvende Magts Ret til at erklære Krig og til at slutte Fred.

8. Ved at begunstige de materielle Foretagender, som bevirker, at det, som det ene Land opsparer, bringes til at gøre de andre Landes naturlige Rigdomme værdifulde, saaledes at Kapitalen bliver kosmopolitisk (verdensborgerlig) og derved Kapitalejernes Interesser solidariske (samstændig).

9. Paa en Kongres af Magterne at vedtage en folkeretlig Lovbog, som der er gjort for Krigslove ved Brysselerkonferencen, der var samlet efter den russiske Kejsers Indbydelse. Ligeledes: Oprettelse af en international Voldgiftsdomstol, saaledes som mellem de forenede Stater i Amerika og de andre amerikanske Stater.

10. Endelig, maaske det, som har den mægtigste Indflydelse frem for alle andre, *Gejstligheden* bør efter Kvækernes Exempel indprænte i alle Sjæle denne Afsky for Krig, som er Aanden i selve Kristendommen, og som skulde adskille de kristne fra de vilde.

Ved M. B.

Meddelelse.

De ærede Abonnenter gøres opmærksomme paa, at alle Klager angaaende Uregelmæssigheder i Bladets Forsendelse skal skriftlig indgives paa det Posthus, hvorfra Bladet modtages, ligesom Bladet inden Kvartalets Begyndelse maa bestilles paa ny og være betalt inden 27. September, da det ellers udebliver.

* * *

Kvindelig Fremskridtsforening begynder sine Vintermøder Mandagen den 8de September, Aften Kl. 8, paa Østergade Nr. 15 med Foredrag.

Mødedagene vil i Aar blive den 2den og 4de Mandag i hver Maaned og ikke som tidligere den 1ste og 3dje Mandag.

Fra Oktober vil Hr. Cand. polit. V. Helsing holde en Række socialøkonomiske Foredrag paa Foreningens almindelige Mødetæfter. Disse Foredrag vil blive holdte i en saa let og fattelig Form, at ethvert af Medlemmerne vil kunne følge dem.

De, der derimod ønske en mere omfattende Undervisning i samme Fag ved Examination og Besvarelse af skriftlige Opgaver, kan blive Deltager i »Social-politisk Kursus«, naar de derom henvende sig til Fru Johanne Meyer, Naboløs 4.